

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 7. juni 2019
(OR. en)

9879/19

SOC 407
EMPL 304
ECOFIN 538
EDUC 256

NOTE

fra:	Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Det europæiske semester: Horisontal note om de beskæftigelsespolitiske og social- og arbejdsmarkedspolitiske aspekter af de landespecifikke henstillinger
	<i>Orienterende debat</i>

Hermed følger til delegationerne det horisontale baggrundsnotat til den orienterende debat, som er udarbejdet af Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse.

Pakken af landespecifikke henstillinger fra 2019, hovedbudskaber fra den multilaterale overvågning i 2018-2019 og status over 10 år med Europa 2020**Kapitel 1: Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger for 2019**

Væksten i Europas økonomi forventes at fortsætte i år og næste år, om end i et langsommere tempo. De private investeringer er vendt tilbage til niveauet fra før krisen og forventes fortsat at stige, men i et langsommere tempo, mens de offentlige investeringer fortsat ligger under niveauet fra før krisen. Beskæftigelsen har nået det højeste niveau nogensinde, dog med betydelige forskelle landene imellem. Selv om den samlede offentlige gæld fortsat ligger markant over niveauet fra før krisen, er den faldet.

Kommissionen anfører, at korrektionen af makroøkonomiske ubalancer finder sted, men at der er behov for yderligere politiske tiltag. Selv om store underskud på de løbende poster er blevet korrigeret, er der til trods for visse beskedne tilpasningstegn stadig store overskud på de løbende poster i flere lande. Kommissionens vurdering er, at medlemsstater med underskud på de løbende poster eller en stor udlandsgæld skal fortsætte med at forbedre konkurrenceevnen, mens medlemsstater med store overskud på de løbende poster bør skabe bedre betingelser for lønstigninger og investeringer.

Otte år efter semestret er reformgennemførelsen fortsat uensartet. Kommissionen anfører, at der i gennemførelsen af mere end to tredjedele af de landespecifikke henstillinger, der blev udstedt frem til 2018, i hvert fald er sket "visse fremskridt". De årlige fremskridt i gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger for 2018 er lavere end i de foregående år. I betragtning af de udestående økonomiske og sociale udfordringer og nedadgående risici for de økonomiske udsigter er en mere stringent reformprioritering og -gennemførelse afgørende for at styrke EU-økonomiernes modstandsdygtighed, styrke en bæredygtig og afbalanceret vækst, tackle makroøkonomiske ubalancer og skabe vedvarende økonomisk og social konvergens.

I Kommissionens forslag til landespecifikke henstillinger for 2019 tilskyndes medlemsstaterne til at øge vækstpotentialet ved at modernisere økonomierne og yderligere styrke modstandsdygtigheden . Forslagene fremmer desuden den "positive trekant" bestående af (i) fremme af investeringer, (ii) forfølgelse af effektive reformer, der fremmer bæredygtig og inklusiv vækst og (iii) sunde finanspolitikker. Kommissionen understreger behovet for dels større reformfremdrift, dels en prioritering af reformer rettet mod bæredygtig og inklusiv vækst. Dette indebærer, at man øger virkningen og omfanget af innovation og sikrer færdigheder og kompetencer af høj kvalitet, som er relevante for arbejdsmarkedet. Det er afgørende at fremme social inklusion, beskytte og fremme investeringer og forbedre kvaliteten af de offentlige finanser for at udjævne indvirkningen af en langsommere vækst på beskæftigelsen og uligheden. I de foreslåede landespecifikke henstillinger fokuseres der i år især på at fremme investeringer. Alle medlemsstaterne har modtaget et udkast til en investeringsrelateret henstilling. Rådet har allerede anerkendt, at investeringer er afgørende for at opfylde EU's mål om en CO2-fattig, cirkulær økonomi¹, og har gentaget, at yderligere strukturreformer bør prioriteres for at fjerne flaskehalse for investeringer, øge vækstpotentialet, yderligere forbedre de institutionelle rammer og vilkårene for erhvervslivet og styrke både den administrative effektivitet og kvaliteten af lovgivningen².

Offentlige finanser og beskatning: De foreslåede henstillinger lægger op til at genopbygge de finanspolitiske stødpuder i de medlemsstater, der har en stor offentlig gæld, og til at øge de offentlige investeringer i de medlemsstater, hvor der er finanspolitisk råderum, og hvor investeringsniveauet skønnes at være lavt. Konsekvenserne af befolkningens aldring skaber udfordringer med hensyn til bæredygtighed og tilstrækkelighed, hvilket kræver reformer af pensions- og sundhedssystemerne, således som det foreslås i de landespecifikke henstillinger for en række medlemsstater.

¹ Det europæiske semester 2019 – årlig vækstundersøgelse: makroøkonomisk og finanspolitisk vejledning til medlemsstaterne — Økofinrådets konklusioner.

² Økofinrådets konklusioner om dybdegående undersøgelser og gennemførelse af de landespecifikke henstillinger for 2018.

Arbejdsmarkedspolitik, uddannelsespolitik og socialpolitik: Skønt forholdene på arbejdsmarkedet bliver bedre og bedre, er der stadig betydelige forskelle mellem lande, regioner og befolkningsgrupper, idet nogle medlemsstater oplever mangel på arbejdskraft, mens andre stadig oplever høj arbejdsløshed. Lønstigningen sker i forskelligt tempo, mens udviklingen i reallønnen for euroområdet som helhed fortsat er moderat. De foreslåede landespecifikke henstillinger fremmer målrettede investeringer med henblik på at gøre de aktive arbejdsmarkedspolitikker mere effektive. Samtidig henstilles der til, at visse medlemsstater tackler den høje andel af arbejdstagere på tidsbegrænsede kontrakter eller i atypiske arbejdsordninger, bl.a. ved at fremme overgangen til tidsbegrænsede stillinger. Der er fortsat uligheder mellem kønnene, ofte på grund af manglende økonomisk overkommelig børnepasning og langtidspleje, således som det fremhæves i en række henstillinger.

Investering i menneskelige ressourcer er afgørende for at øge produktiviteten og væksten. De foreslåede landespecifikke henstillinger tilskynder til en styrkelse af uddannelsessystemerne i mange medlemsstater, bl.a. ved at forbedre deres relevans for arbejdsmarkedet, fremme voksenuddannelse og øge erhvervsuddannelsernes kapacitet. Der er behov for en yderligere indsats for at forbedre uddannelsessystemernes kvalitet og inklusivitet.

Fattigdommen er faldende, men den er fortsat høj i nogle medlemsstater, herunder blandt personer i beskæftigelse. Dertil kommer, at visse udsatte grupper såsom børn, personer med handicap og mennesker med indvandrerbaggrund, står over for vedvarende udfordringer. Mange landespecifikke henstillinger indeholder forslag om at forbedre de sociale beskyttelsessystemers dækning, tilstrækkelighed eller effektivitet, herunder mindstelønsordninger, og fremme adgangen til sociale ydelser af høj kvalitet. Henstillinger om at forbedre pensionssystemernes tilstrækkelighed og bæredygtighed og sikre, at alle får adgang til bæredygtige sundhedsydelser af høj kvalitet til en overkommelig pris, indtager en fremtrædende plads i de landespecifikke henstillinger for 2019.

Investeringer, konkurrenceevnepolitikker og (et) forbedret erhvervsklima med henblik på at opnå højere produktivitet: I de foreslåede landespecifikke henstillinger fokuseres der endnu mere på investeringer med det sigte at udvælge de investeringsprioriteter, der giver et højt makroøkonomisk udbytte, og tage hensyn til regionale og territoriale uligheder. Der peges også på lovgivningsmæssige og strukturelle flaskehalse, der står i vejen for såvel offentlige som private investeringer og langsigtet og inklusivt vækspotentiale. Kommissionen slår også til lyd for muligheden for at bruge EU-midler til at afhjælpe de investeringsbehov, der er konstateret i de foreslåede landespecifikke henstillinger. Med forslaget om en større politisk sammenhæng mellem det europæiske semester og EU-midlerne for 2021-2027 er programmeringen af de kommende samhørighedsmidler af afgørende betydning. Dialogen med de nationale myndigheder er netop blevet indledt, og Kommissionen understreger, at de foreslåede landespecifikke henstillinger udgør en analytisk ramme, der skal indgå i programmeringen af EU-midlerne.

De yderligere prioriteter på strukturreformsområdet, som Kommissionen har skitseret, omfatter styrkelse af den finansielle stabilitet og nedbringelse af misligholdte lån, afhjælpning af flaskehalse i boligudbuddet, adressering af sektorspecifik regulering og mindske af den administrative byrde.

Rådet har opfordret medlemsstaterne til at udnytte det forholdsvis gunstige økonomiske klima til at fremme strukturreformer for at styrke bæredygtig og afbalanceret vækst, tackle makroøkonomiske ubalancer og skabe vedvarende økonomisk og social konvergens.

Kapitel 2: Centrale budskaber om beskæftigelsespolitik og social- og arbejdsmarkedspolitik — erfaringer fra den multilaterale overvågning af medlemsstaternes politiske reformer

Da beskæftigelsen ligger på et historisk højt niveau og for tiden fortsat vokser, selv om det sker langsommere, bliver det stadig vigtigere, at jobbene er af god kvalitet, rimeligt betalt og baseret på sikre og fleksible kontrakter. Det er afgørende for at sikre, at fordelene ved økonomisk vækst spredes mere bredt: Ingen må lades i stikken. Tiltag for at nå ud til de grupper med resultater, der ligger lavere end gennemsnittet, og dem, der har størst behov, og fokuserer på løbende investeringer i uddannelse og kompetencer og færdigheder vil gøre det muligt at gøre yderligere fremskridt i retning af, at folks deltagelse på arbejdsmarkedet og i samfundet øges, og give mulighed for tilpasning til et arbejdsmarked i forandring og samtidig støtte vores økonomiers konkurrenceevne.

Tendensen med hensyn til fattigdom og social udstødelse er klart for nedadgående, men er fortsat konstant i mange medlemsstater, regioner og grupper og har tendens til at blive overført til næste generation. Arbejdsmarkeder og samfund er i hastig udvikling, og der opstår nye muligheder og nye udfordringer som følge af globaliseringen, den digitale revolution, foranderlige arbejdsmønstre og den miljømæssige, samfundsmæssige og demografiske udvikling. Udfordringer såsom ulighed, langtidsledighed og ungdomsarbejdsløshed og spørgsmålet om at sikre solidaritet mellem generationerne er ofte de samme i de forskellige medlemsstater, dog i varierende grad.

I den forbindelse bør social beskyttelse, social inklusion og bæredygtighed fortsat være de vejledende principper for udformningen af politikker på tværs af alle relevante områder. Adgang til social beskyttelse og sociale ydelser bør være en rettighed for alle, samtidig med at incitamenterne til at arbejde for dem, der er i stand til det, bevares. Tilstrækkelige og bæredygtige pensionssystemer, inkluderende kvalitetsuddannelse samt investering i børnepasningsordninger og sundheds- og langtidsplejeordninger, der sikrer adgang til rettidig og økonomisk overkommelig pleje af høj kvalitet, er nødvendige for at sikre velfærd for alle europæere og for at klare det demografiske pres.

Multilateral overvågning, der består af fagfællebedømmelse i EPSCO's rådgivende udvalg af status over reformgennemførelsen i medlemsstaterne, er en af de vigtigste opgaver for Beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse i forbindelse med det europæiske semester. Multilateral overvågning spiller en afgørende rolle inden for rammerne af det europæiske semester og sikrer, at den videnbase og politiske konsensus, der er opnået i Rådet om indbyrdes forbundne udfordringer, anvendes i vurderingen af og opbakningen til medlemsstaternes reformer.

Inden for rammerne af den multilaterale overvågning i 2018-2019 konkluderede udvalgene, at medlemsstaterne fortsat gør en reformindsats, men at fremskridtene med hensyn til gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger for 2018 varierer fra medlemsstat til medlemsstat og fra politikområde til politikområde. Med henblik på de nuværende økonomiske udsigter understreger udvalgene, at der er et presserende behov for, at medlemsstaterne fornyer og fremskynder deres reformbestræbelser med sigte på opadgående social konvergens og øget økonomisk modstandsdygtighed. Gensidig læring, der fremmer udvekslingen af bedste praksis mellem medlemsstaterne, bør fremmes i videst muligt omfang.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder bør inden for denne ramme fungere som rettesnor for de bredere bestræbelser i det europæiske semester på at opbygge en mere inklusiv og bæredygtig vækstmodel ved at forbedre Europas konkurrenceevne og gøre det til et bedre sted at investere, skabe arbejdspladser og fremme social samhørighed under hensyntagen til de nationale kompetencer. Økonomiske og sociale fremskridt er indbyrdes forbundet. Den holistiske tilgang, der følges i det europæiske semester, bør derfor fortsat være retningsgivende for indsatsen for at vurdere og støtte medlemsstaternes reformer og sammensætningen og kvaliteten af deres bredere politiksammensætning.

Kapitel 3: Fremskridt i retning af Europa 2020-målene

Europa 2020-strategien, der blev lanceret for knap ti år siden, fremhæver intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst som en måde, hvorpå vi kan styrke EU's økonomi, fremme jobskabelse og social samhørighed og forberede os på udfordringerne i det kommende årti. De overordnede mål dækker fem områder: beskæftigelse, forskning og udvikling, klimaforandringer og energi samt uddannelse, fattigdom og social udstødelse. På baggrund af de skiftende økonomiske forhold i løbet af dette årti har Europa 2020-strategiens succes med at nå disse mål været blandet.

Siden 2008 er der gjort betydelige fremskridt på **klima- og energiområdet**, men der er stadig meget mere, der skal gøres: målet om en reduktion af drivhusgasemissionerne på 20 % i forhold til 1990-niveauet er nået med et mere ambitiøst mål på sigt. Afstanden til en andel af vedvarende energi på 20 % mindskes støt, og hvis den nuværende tendens fortsætter, vil den være forsvundet i 2020. Andelen af vedvarende energi i det endelige bruttoenergiforbrug lå i 2017 på 17,0 %³ og er i gennemsnit steget med 5,5 % om året siden 2008. Der gøres lignende fremskridt med hensyn til målet om en forøgelse af energieffektiviteten på 20 %, som skulle kunne nås inden 2020, hvis de nuværende tendenser fortsætter.

³ De seneste tal, der foreligger fra Eurostat, er fra 2017.

Den positive udvikling er også synlig på **uddannelses**området. Ifølge de seneste data blev målet om, at 40 % af befolkningen i alderen 30-34 år skal have en videregående uddannelse, overgået⁴ i 2018, selv om en række medlemsstater stadig ligger under deres nationale mål. Andelen af unge i alderen 18-24 år, der forlader uddannelsessystemet tidligt, er faldet støt siden 2010 og ligger kun omkring et halvt procentpoint over målet på 10 %⁵. Den positive tendens ser imidlertid ud til at være blevet udjævnet i løbet af de sidste par år, og der vil være behov for en yderligere politisk indsats for at nå målet.

På grund af den stigende arbejdsmarkedsdeltagelse og den jobskabende karakter, der har kendetegnet opsvinget i de seneste år, kan målet om en **beskæftigelses**frekvens på 75 % være inden for rækkevidde, hvis den positive tendens, der har været synlig siden andet halvår af 2013, fortsætter⁶. En række medlemsstater har faktisk allerede overgået målet. Ældre arbejdstagere og kvinder er fortsat drivkraften i den øgede arbejdsmarkedsdeltagelse. Denne positive udvikling dækker dog stadig over en lav beskæftigelsesfrekvens i nogle medlemsstater og blandt visse befolkningsgrupper, hvilket understreger muligheden for at fremskynde reformer, der har til formål at sikre, at arbejdsmarkederne fungerer bedre.

På baggrund af en forbedring af de økonomiske resultater og beskæftigelsesvæksten er der sket klare fremskridt med hensyn til den sociale situation. Der er dog stadig udfordringer med hensyn til målet om at fjerne risikoen for **fattigdom eller social udstødelse** for 20 mio. personer. Antallet af udsatte personer steg i løbet af strategiens første år, navnlig under krisen, men er siden 2012 langsomt faldet. Siden 2016 er der begyndt at vise sig større fremskridt, idet over fem mio. personer på et enkelt år er bragt ud af fattigdom. Ved udgangen af 2017 var antallet af personer, der var truet af fattigdom, dog kun 4,2 mio. mindre end i 2008. Som det gør sig gældende for opfyldelsen af beskæftigelsesmålet, kan det endelige resultat på dette område påvirkes af de generelle økonomiske udsigter.

Endelig fortsætter Europa på forsknings- og udviklingsområdet med at investere for lidt. Fremskridtene hen imod **FoU-investerings**målet har i gennemsnit været positive, men meget langsommere, end man kunne have ønsket sig. Med de seneste tal, der viser en andel af FoU-investeringer på lidt over 2 % af BNP, er afstanden til målet på 3 % fortsat betydelig og vil ikke forsvinde inden 2020.

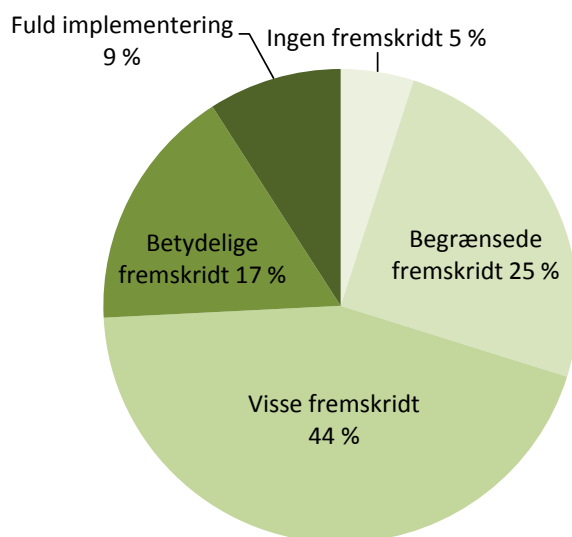
⁴ I 2018 nåede målgruppen i alderen 30-34 år med en videregående uddannelse op på 40,7 %.

⁵ Andelen af personer i aldersgruppen 18-24 år, der forlader uddannelsessystemet tidligt, lå på 10,6 % i 2018.

⁶ Beskæftigelsesfrekvensen (20-64 år) nåede i 2018 op på 73,2 %. Væksten i beskæftigelsen forventes at fortsætte i et langsommere tempo som følge af de svækkede økonomiske udsigter.

Bilag: Grafer over gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger⁷ og resultater for Europa 2020⁸

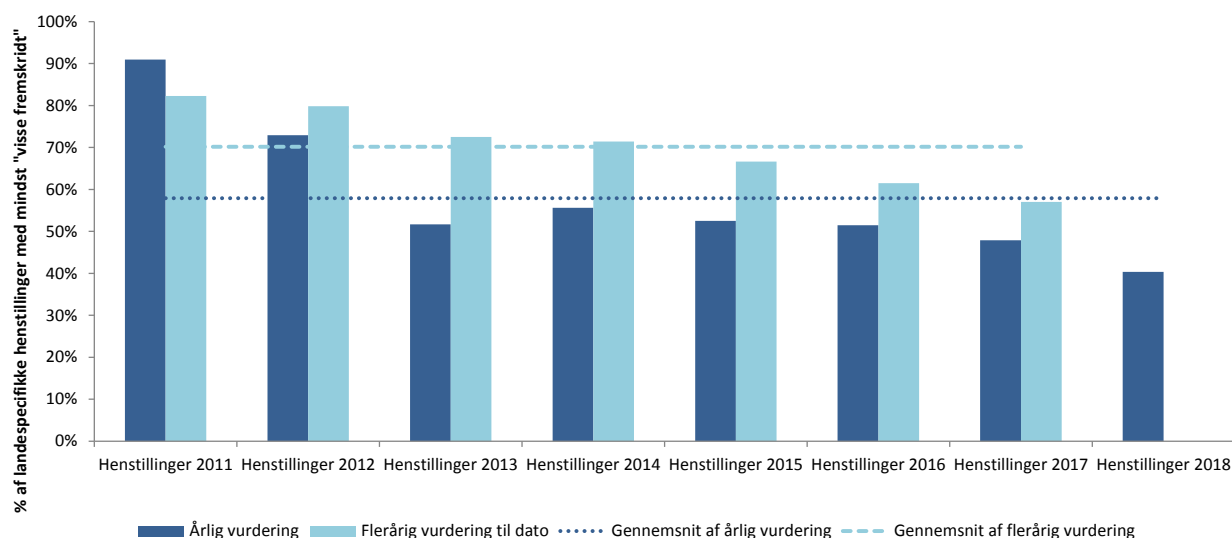
Figur 1: Europa-Kommissionens vurdering af gennemførelsesniveauet for de landespecifikke henstillinger for 2011-2018

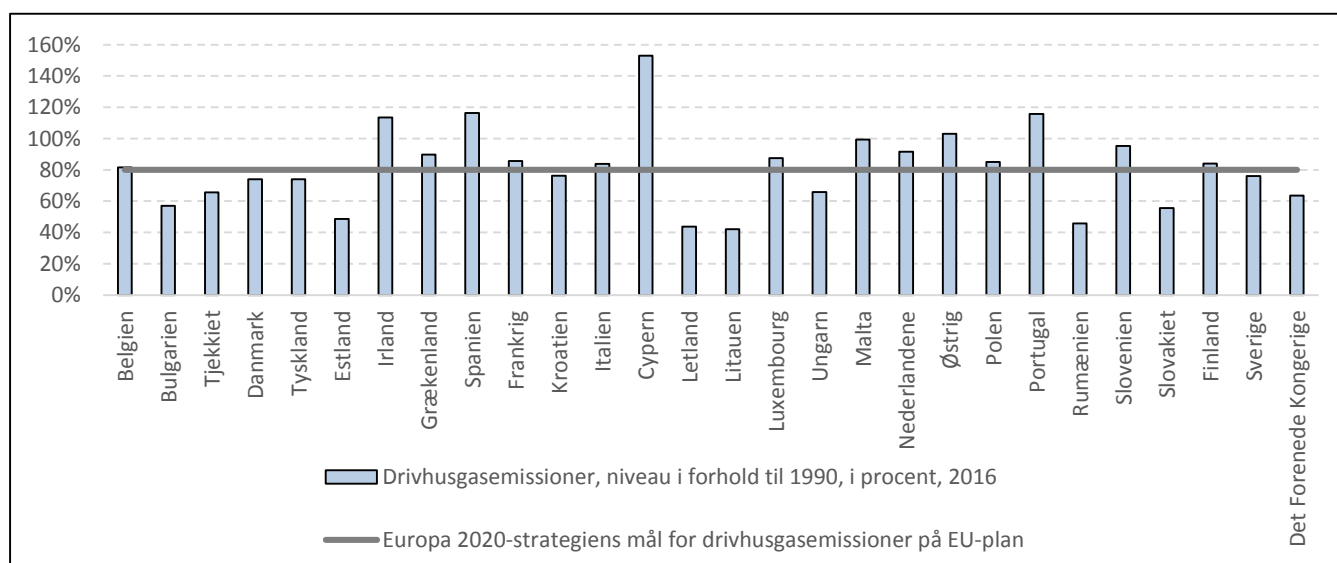
⁷ Kilde: Europa-Kommissionen COM(2019) 500 final. Overordnet meddelelse – Det europæiske semester 2019: landespecifikke henstillinger.

⁸ Kilde: Eurostatindikatorer til støtte for Europa 2020-strategien (2019).

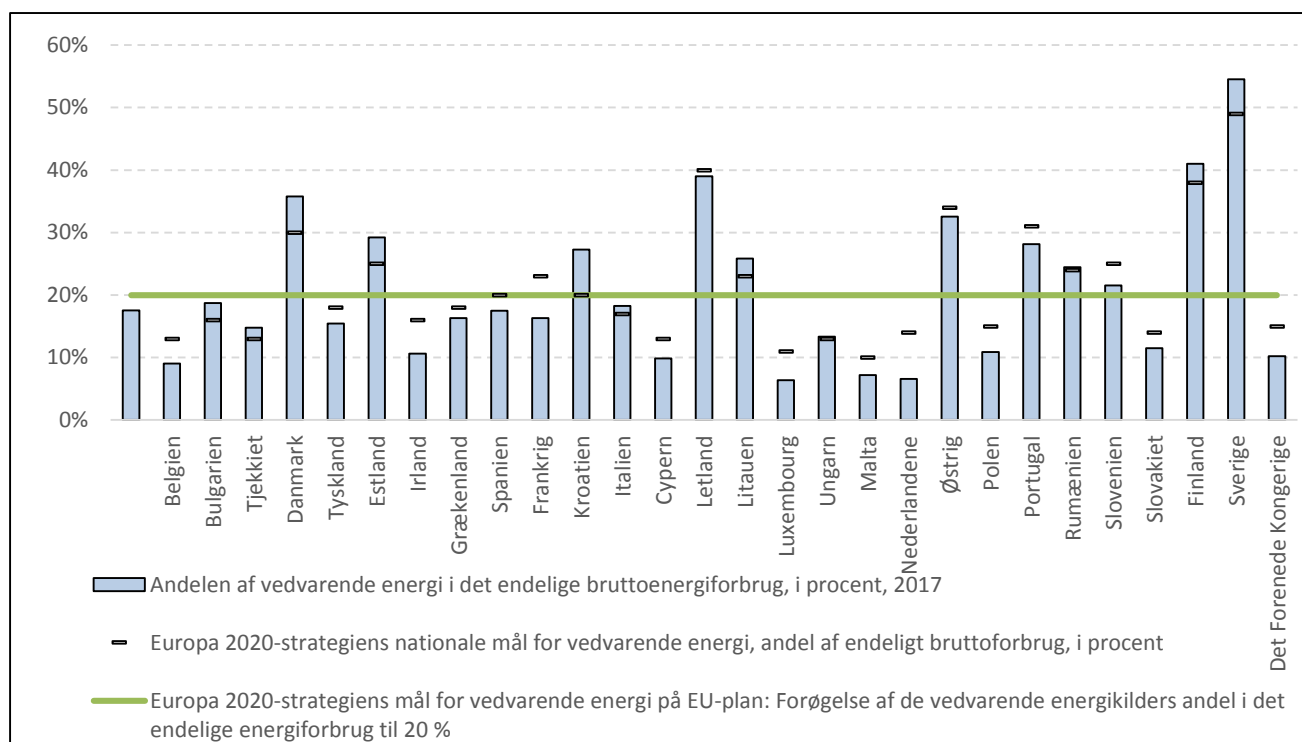
Figur 2: Europa-Kommissionens vurdering af gennemførelsen af de landespecifikke henstillinger: årlig vurdering i hvert enkelt år siden 2011 i forhold til den hidtidige gennemførelse

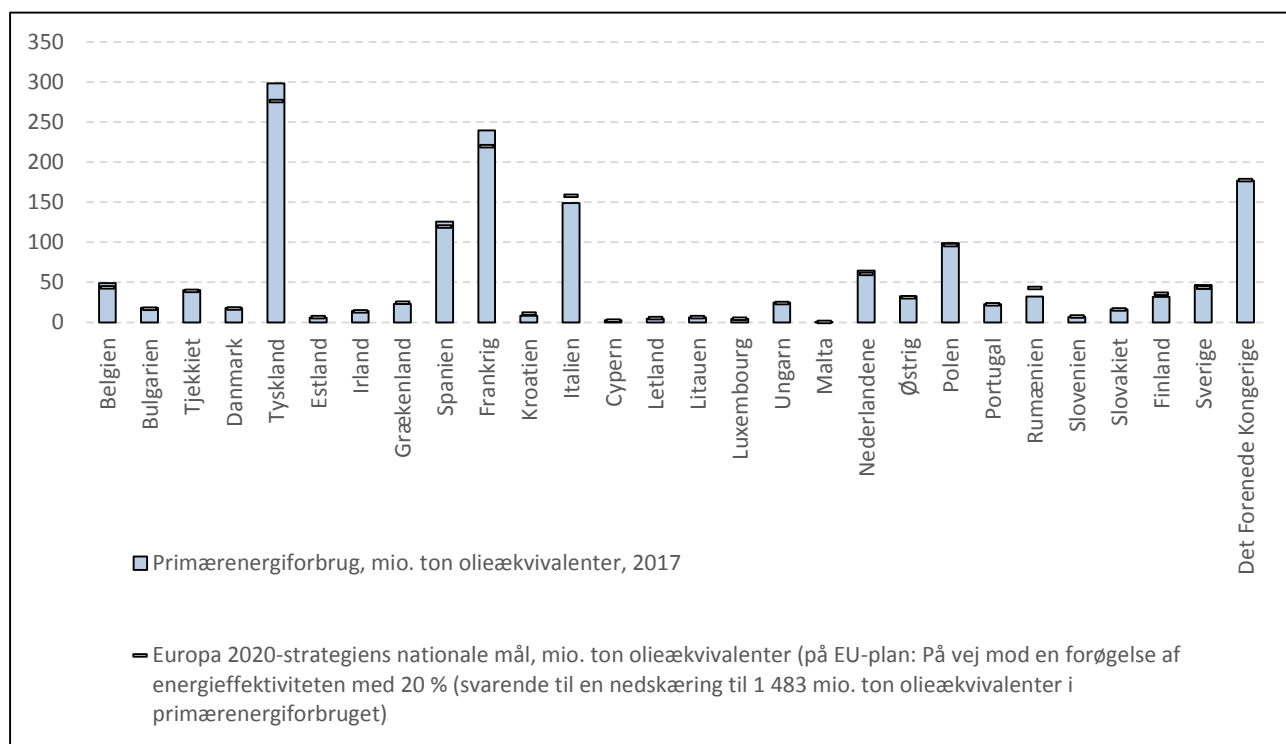
Figur 3: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Drivhusgasemissioner

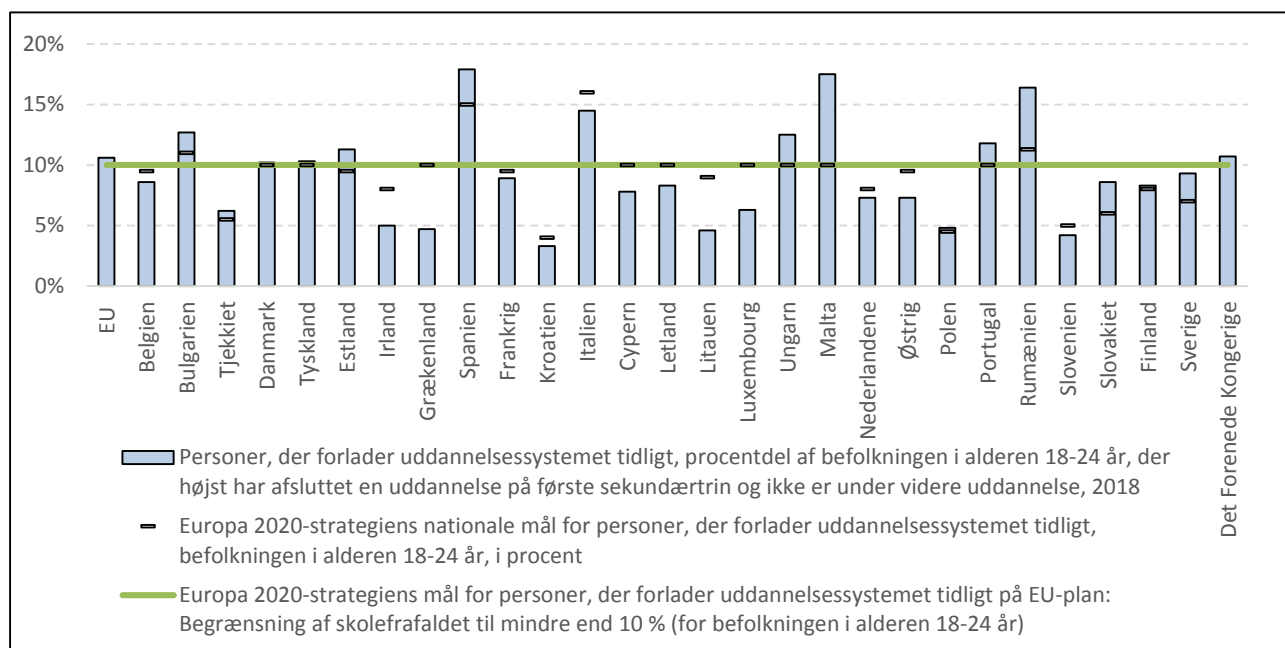
Figur 4: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Vedvarende energi

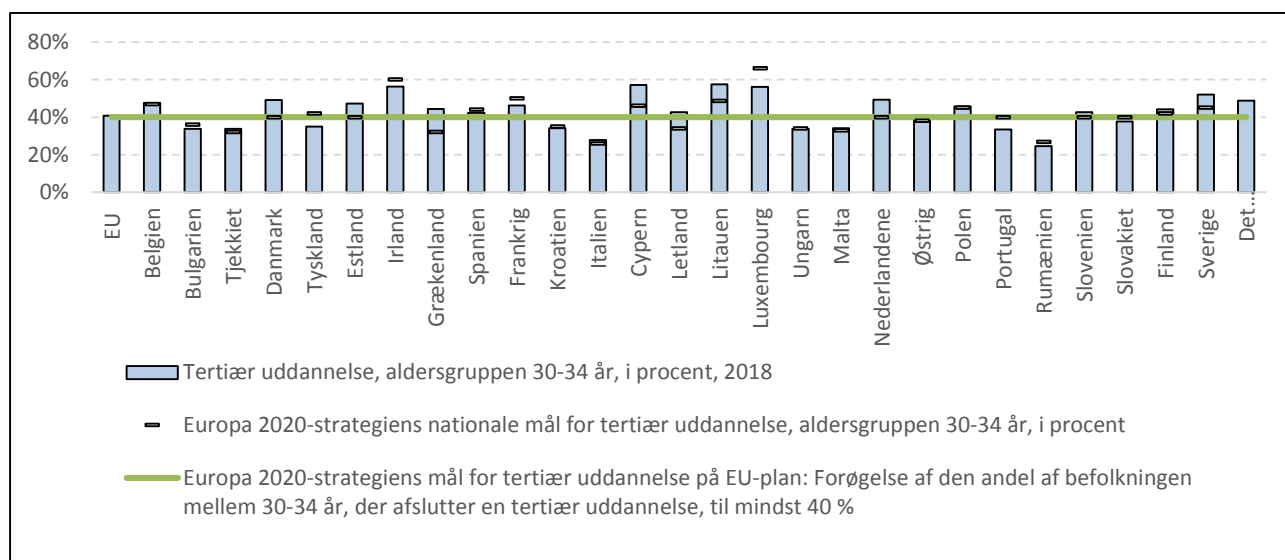
Figur 5: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Energieffektivitet

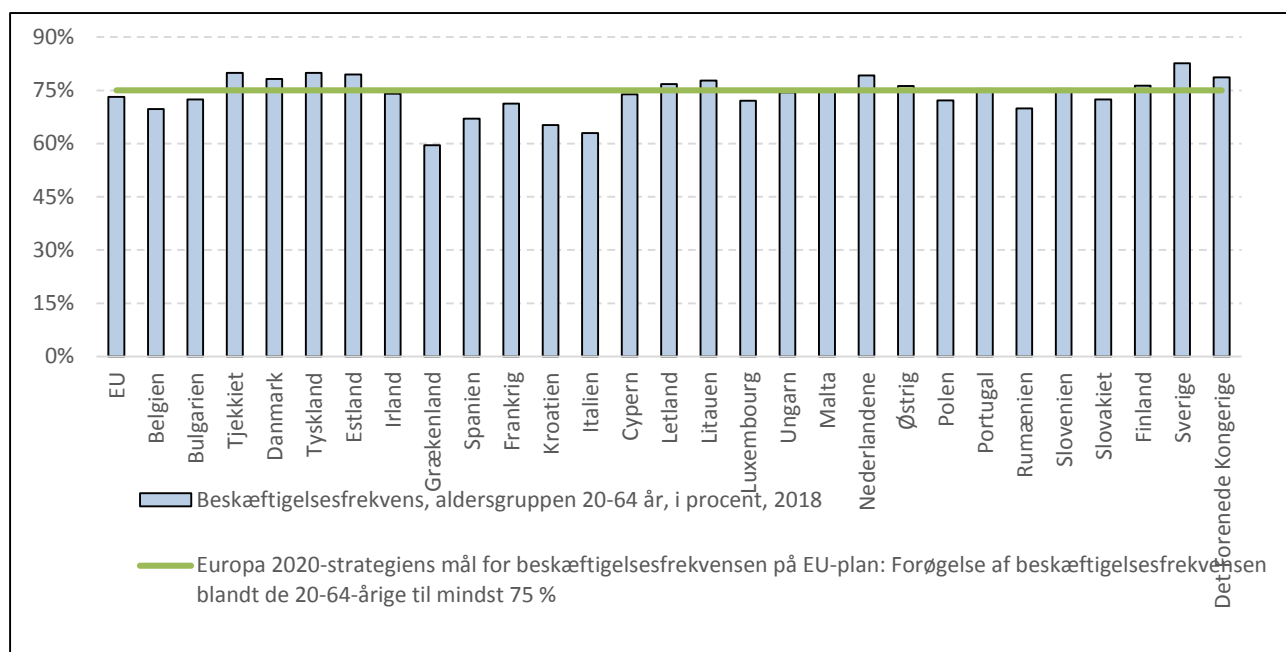
Figur 6: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Nedbringelse af antallet af personer, der forlader uddannelsessystemet tidligt

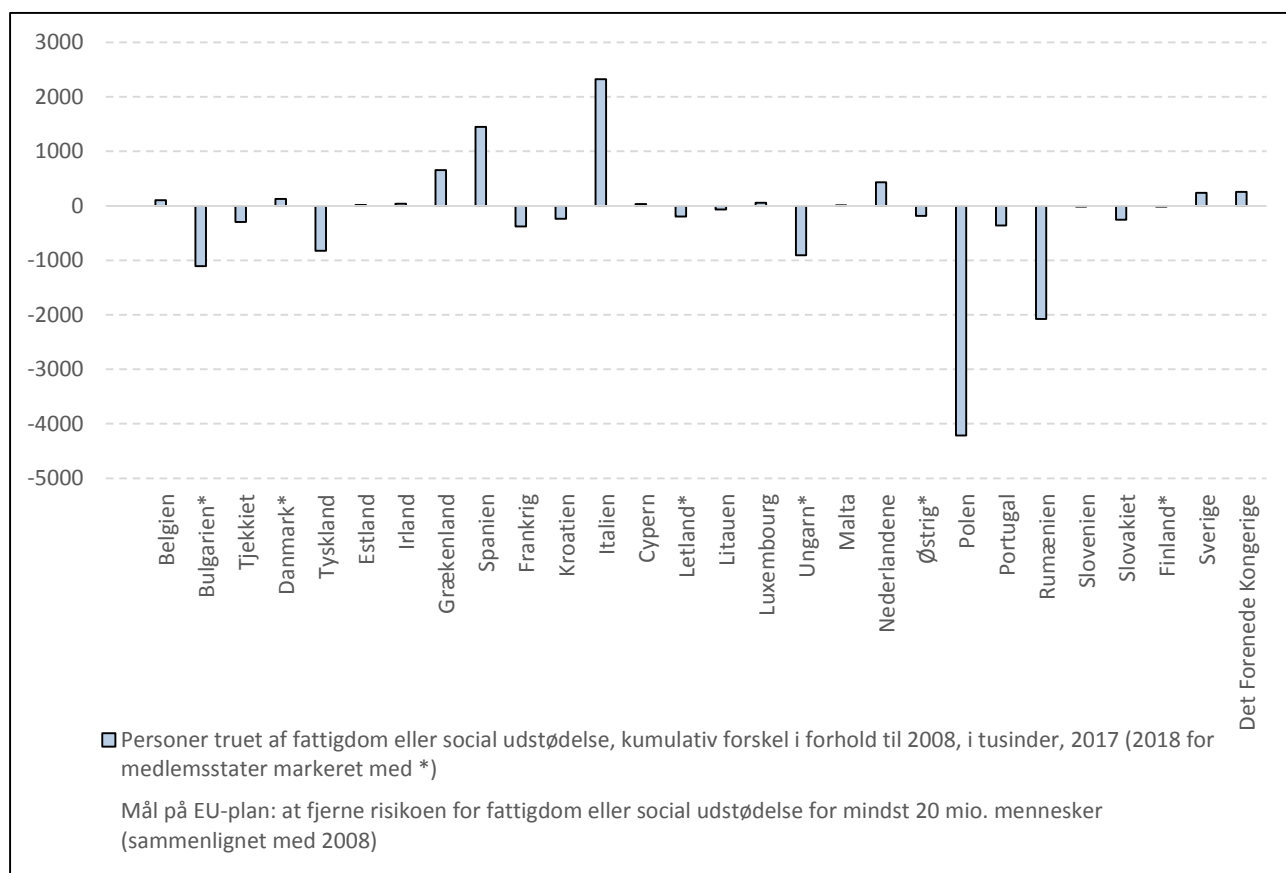
Figur 7: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Tertiær uddannelse

Figur 8: Fremskridt i retning af Europa 2020-målen – Beskæftigelsesfrekvens

Figur9: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Fattigdom og social udstødelse

Figur 10: Fremskridt i retning af Europa 2020-målet – Nationale bruttoudgifter til forskning og udvikling

